

ХУЛОСАИ
ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.КОА-063 НАЗДИ ДОНИШГОҲИ
БАЙНАЛМИЛАЛИИ САЙЁҲӢ ВА СОҲИБКОРИИ ТОҶИКИСТОН
аз рӯи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илм

Парвандаи аттестатсионии №____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 26.08.2025, №7
Барои сазовор донишҷӯи Субҳонзода Иқром Субҳон, шаҳрванди Ҷумҳурии
Тоҷикистон, ба дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ

Диссертатсия дар мавзӯи “Самтҳои афзалиятноки рушди соҳибкории истеҳсолӣ дар иқтисоди муосири Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунии тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.06 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) бо қарори Шурои диссертатсионии 6D.КОА-063 назди Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон (Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734055, ш. Душанбе, хиёбони Борбад, 48/5), ки дар асоси фармоиши КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024 таҳти №488/шд таъсис ёфтааст, ба ҳимоя қабул карда шуд (№18 аз 20.05.2025).

Довталаби дараҷаи илмӣ – Субҳонзода Иқром Субҳон, 28 октябри соли 1980 таваллуд шудааст, шаҳрванди ҚТ, миллаташ тоҷик.

Солҳои 1998-2003 дар Донишқадаи иқтисодии Тоҷикистон таҳсил карда, муассисаи мазкурро бо ихтисоси “Иқтисодчӣ” бо дипломи аъло хатм намудааст.

Фаъолияти меҳнатиро соли 2003 дар вазифаи коромӯзи кафедраи фаъолияти бонкии Донишқадаи иқтисодии Тоҷикистон оғоз намудааст. Соли 2009 рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Рушди фаъолияти соҳибкорӣ дар бахши аграрии иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон» дифо намудааст, соли 2015 дорои унвони илмӣ дотсент гардидааст.

Солҳои 2009-2013 дар вазифаҳои мудири кафедра, декани факултет, муовини ректор оид ба таълим ва таъмини сифати таҳсилоти Донишқадаи иқтисодии Тоҷикистон ва декани факултети “Соҳибкорӣ ва иқтисоди ҷаҳон”-и Донишқадаи соҳибкорӣ ва хизмати Тоҷикистон фаъолият намудааст.

Аз соли 2013 то соли 2018 ба ҳайси сардори раёсати иқтисод ва банақшагири дар соҳаи маориф ва илми Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон адои вазифа намудааст. Дар давоми солҳои 2018-2023 дар вазифаҳои директори Агентии авиатсияи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва директори Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон кор кардааст.

Аз соли 2023 инҷониб ба фаъолияти илмӣ-педагогӣ баргашта, аини замон дотсенти кафедраи фаъолияти бонкии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мебошад. Оиладор, соҳиби 3 фарзанд.

Диссертатсия дар кафедраи иқтисоди корхона ва соҳибкории Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон омода гардидааст.

Мушовири илмӣ: Саидмуродзода Лутфулло Ҳабибулло, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, узви вобастаи АМИТ, мудири шуъбаи таҳқиқоти муқоисавии иқтисодии Институтуи иқтисодиёт ва демографияи АМИТ.

Муқарризони расмӣ:

- Ҷӯрабӯев Ғафурҷон – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи идоракунии давлатии Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон;
- Толибзода Қобил Қосим – доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи иқтисодиёт ва ташкили соҳибкорӣ Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон;
- Дадоматов Далерҷон Нишонбоевич – доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири кафедраи баҳисобгирии бухгалтерии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон.

Муассисаи пешбар - Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Интиҳоби муқарризони расмӣ бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқот вобаста ба баҳши соҳибкорӣ, мавҷудияти интишороти дар соҳаи мазкур ва қобилияти баҳодиҳӣ ба аҳамияти илмӣ назариявии диссертатсия, ҳамчунин бо ризоияти шахсӣ барои пешниҳоди тақриз, асоснок шудааст.

Интиҳоби муассисаи пешбар бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар самти илмӣ дахлдор шинохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Хулосаи мусбати додашудаи муассисаи пешбар аз ҷониби коршинос, профессори кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва соҳибкорӣ ДМТ, д.и.и., профессор Низомова Тухфамо Давлатовна таҳия гардида, дар ҷаласаи кушоди кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва соҳибкорӣ ДМТ муҳокима ва тасдиқ карда шудааст (протоколи №12 аз 01.07.2025). Тақриз бо имзо ва мӯҳри ректори ДМТ, д.и.х., профессор Насриддинзода Эмомалӣ Сайфиддин тасдиқ шудааст.

Дар хулоса қайд гардидааст, ки диссертатсия дар мавзӯи “Самтҳои афзалиятноки рушди соҳибкорӣ истеҳсолӣ дар иқтисоди муосири Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунии тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.06 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) таҳқиқоти илмӣ-таҳассусии баитмомрасида буда, ба талаботи муқарраршудаи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267) ҷавобгӯ буда, дорои аҳамияти баланди назариявӣ амалӣ, навгониҳои илмӣ мебошад, дар сатҳи баланди илмӣ методологӣ омода гардидааст, дар он масъалаи муҳими илмӣ ҳалли худро ёфтааст ва муаллифи он Субҳонзода Икром Субҳон сазовори дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси зикршуда мебошад.

Довталаби дараҷаи илмӣ оид ба мавзӯи диссертатсия 40 интишори илмӣ, аз ҷумла 3 монографияи илмӣ, 22 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшаванда ҷопшуда дорад, ки муҳимтарини онҳо инҳоянд:

1. Анализ состояния развития предпринимательской деятельности в аграрном секторе экономики Таджикистана. /Вестник ТНУ (научный журнал). Серия экономических наук №2(47). Душанбе: «Сино», 2008. С. 81-89

2. Рыночные преобразования аграрных отношений как основа развития предпринимательства в АПК Таджикистана. /Известия Академии наук Республики Таджикистан. Серия: экономика, №3-4 (31-32). Душанбе-2008. С. 32-40

3. Теоретические основы предпринимательства как фактор становления и развития рыночных отношений. /Вестник ТНУ (научный журнал). №10(74). Душанбе: «Сино»-2011. С.230-236.

4. Государственное регулирование и поддержка предпринимательства в аграрном секторе экономики Таджикистана./ Вестник ТНУ (научный журнал). Душанбе: «Сино»-2011, №12(76). С.221-227.
5. Зарубежный опыт аграрного предпринимательства и возможности его использования/ Вестник ТНУ (научный журнал). Серия экономических наук №2/5(92), с.107-114.
6. Особенности становления и функционирования предпринимательской деятельности в аграрном секторе переходной экономики /Доклады Таджикской академии сельскохозяйственных наук №3(33). Душанбе, 2012. С. 85-89.
7. Развитие малых предприятий в Республике Таджикистан. /Вестник Таджикского технического университета. Душанбе, 2012. №3(19). С. 116-121.
8. Малое предпринимательство и его место в современной экономике Таджикистана. /Журнал «Аудит и финансовый анализ». Москва-2013, №1, ООО «ДСМ Пресс». С. 339-343.
9. Рушди соҳибкорӣ ғайрикишоварзӣ дар деҳоти Ҷумҳурии Тоҷикистон. /Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав (силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ), Бохтар-2020. Қисми 2, 1/4(80). С. 234-243.
10. Таҳлили ҳиссаи хоҷагӣҳои деҳқонӣ дар иҷроиши даромаднокии бучети давлатӣ. /Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав (силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ), Бохтар-2020. Қисми 2, 1/4(80). С. 263-267.
11. Рушди инфрасохтори истеҳсолии кишоварзӣ ва нақши он дар иқтисодиёт. /Паёми ДДОТ. Душанбе-2020, №4(28). С. 130-135.
12. Суғуртаи бахши аграрии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити муосир./ Паёми ДДТТ. Душанбе-2021, №1(35). С. 180-185 .
13. Приоритеты производственного предпринимательства и вопросы ускоренной индустриализации в Республике Таджикистан./ ТГФЭУ. Финансово-экономический вестник. ISSN 2663-0389. Спецвыпуск №4/2 (29). Душанбе-2021. С. 13-22.
14. Фаъолияти соҳибкорӣ ҳамчун шартҳои муҳими рушди низомии хоҷагидорӣ муосир. /Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон. Паёми молия ва иқтисод. Нашри махсус №4/2 (29). Душанбе-2021.
15. Вопросы девиантного поведения производственного предпринимательства в условиях рыночной экономики. /ТГФЭУ. Финансово-экономический вестник. ISSN 2663-0389. Спецвыпуск №2.1(31). Душанбе-2022. С. 56-62.
16. Махсусияти идоракунии таваккал дар соҳибкорӣ кишоварзӣ ва масъалаҳои суғуртқунонии он. / Паёми Донишгоҳи технологии Тоҷикистон. №2 (57) 2024. Душанбе - 2024. С. 222-226.
17. Анализ развития предпринимательства в промышленности Республики Таджикистан в рамках ускоренной индустриализации. Вестник ТНУ. Серия социально-эконом. и обществ. наук. 2024, №9. Душанбе - 2024. С.167-179.
18. Модели внешнеторговой стратегии развития предпринимательства в легкой промышленности Таджикистана. /Институт эконокии ва демографии НАНТ. Журнал Экономика Таджикистана. Душанбе - 2024. №3. С.181-188.
19. Интегральная политика экспортоориентирования и импортозамещения в развитии предпринимательства в легкой промышленности Таджикистана. / ТНУ. Серия социально-экон. и обществ. наук. 2024, №10. Часть 1. Душанбе-2024, С.21-29.

Ба автореферати диссертатсия тақризҳои зерин ворид шуданд:

1. **Аз номи академик, Президенти АМИТ, д.и.и., профессор Хушвақтзода Қ.Х.** бо чунин эрод: Бояд қайд кард, ки гарчанде муаллиф масъалаҳои рушди соҳибкории истеҳсолиро ҳамаҷониба таҳлил намудааст, вале дар баъзе мавридҳо таҳлили муфассали омилҳои маҳдудкунандаи фаъолияти соҳибкории истеҳсолӣ дар минтақаҳои дурдаст кам ба назар мерасад. Муфассалтар нишон додани омилҳои маҳдудкунандаи фаъолияти соҳибкории истеҳсолӣ дар минтақаҳои дурдаст ва пешниҳоди роҳҳои ҳалли онҳо, метавонад арзиши амалии таҳқиқотро боз ҳам афзун намояд.

2. **Аз номи мудири кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б.Ғафуров, д.и.и., профессор Алиджанов Д. А.** бо чунин эрод: Дар кор бештар ба ҳолати дохилии Тоҷикистон таъя шудааст, аммо таҳлили муфассали таҷрибаи давлатҳои муваффақ дар соҳаи рушди соҳибкории истеҳсолӣ кам оварда шудааст. Ин гуна муқоисаҳо метавонанд ба таҳияи тавсияҳои муассир кӯмак расонанд.

3. **Аз номи директори институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушти кишоварзии АИКТ, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, академики АИКТ Пиризода Ҷ.С.** бо чунин эрод: Бояд қайд намуд, ки дар дунёи муосир омилҳои асосии рушди соҳибкорӣ дар маҷмӯ ва соҳибкории истеҳсолӣ алалхуссус шарикӣи давлат ва бахши хусусӣ ба ҳисоб меравад. Агар муаллиф ба ин паҳлӯи масъала назар меафканд, ба фикри мо пояи рушди соҳибкорӣ боз қавитар меафшад.

4. **Аз номи ректори ДТТ, д.и.и., профессор Раҳмонзода З.Ф.** – бе эрод.

5. **Аз номи ректори Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи акад.М.С.Осимӣ, д.и.и., профессор Давлатзода Қ.Қ.** бо чунин эрод: Ба андешаи мо, дар автореферати кори тақризшаванда дар баробари қомёбҳои назаррас, норасоие мавҷуд аст, ки муаллиф дар саҳ.48 автореферат оид ба таъсиси кластер ва таҳияи барномаи давлатии кластерикунонӣ ақидаи қолиб пешниҳод намудааст, вале онро асоснок накардааст.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, муқарризони ғайрирасмӣ дар баробари муайян кардани баъзе норасогиву қамбудҳои автореферати диссертатсия муҳимияти қанбаҳои назариявӣ амалӣ, навоарӣ ва дастовардҳои илмӣи муаллифи диссертатсияро таъкид кардаанд.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довталаби дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- **коркард карда шудааст:** тавзеҳи масъалаҳои назариявӣ ва амалии муайян кардани афзалиятҳои рушди соҳибкории истеҳсолӣ дар иқтисоди миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити муосир. Таҳқиқоти илмӣ муайянсозии асосҳои методологии ташаккули низоми афзалиятҳо дар соҳаи рушди соҳибкории истеҳсолӣ дар шароити иқтисодиёти муосири миллий; ошкор сохтани хусусиятҳои соҳибкории истеҳсолӣ дар бахши аграрӣ, таҳлил ва арзёбии сатҳи технологияи қорхонаҳое, ки фаъолияти истеҳсолии худро дар кишвар амалӣ менамоянд; муайянсозии хусусиятҳоро мушкилоти ҳоси соҳибкории истеҳсолӣ дар бахши аграрии кишвар, таҳия ва асосноккунии самтҳои афзалиятноки рушди соҳибкории истеҳсолӣ бо назардошти ҳадафҳои саноатикунони босуръатро дар бар гирифтааст;

- **асоснок гардидаанд:** нақши соҳибкории истеҳсолӣ ҳамчун омилҳои муҳимтарини рушди муносибатҳои бозорӣ ва амалигардонии мақсадҳои миллии рушди кишвар, қоркард ва таҳияи низоми афзалиятҳои рушди соҳибкории

истеҳсолӣ дар иқтисодиёти миллӣ дар асоси гурӯҳбандии бисёрсатҳии нишондиҳандаҳое, ки рушди сифатӣ ва миқдории фаъолияти соҳибкорию дар иқтисодиёти миллӣ тавсиф мекунад. Раванди мазкур имкон медиҳад, ки субъектҳои соҳибкорию истеҳсолӣ дар асоси меъёрҳои пешниҳодшуда гурӯҳбандӣ карда шаванд ва самтҳои афзалиятноки рушди он ҳамчун “қутбҳои институтсионалии рушд”-и иқтисодиёти миллӣ ошкор карда шаванд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки дар он: истифодабарии натиҷаҳои назариявии таҳқиқоти мазкур тавсеаи самаранокии фаъолияти соҳибкорӣ, фароҳам овардани иқлими мусоид дар иқтисоди миллӣ ва манотиқи кишвар барои рушди соҳибкорию истеҳсолӣ ва сармоягузорию онро имконпазир мегардонад.

- **баррасӣ гардидааст:** моҳияти соҳибкорию истеҳсолӣ, таснифоти намудҳо ва шаклҳои соҳибкорию муосир ҳамчун омезиши самаранокию омилҳои инноватсионии истеҳсолот бо мақсади баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат ва ба даст овардани рақобатпазирӣ корхона, ҷанбаҳои илмию назариявии рушди соҳибкорию истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- **истифода шудаанд:** Дар раванди таҳқиқоти масоили марбут ба инкишоф ва ташаккули соҳибкорию истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ноил шудан ба ҳадафҳои гузошташуда маҷмуи усулҳои методологӣ, аз ҷумла таҳлили ҳамаҷониба барои омӯзиши мушкилот, таҳлили мантиқӣ барои таъмини пайдарҳамӣ ва асоснокии таҳқиқот, таҳлили сохторӣ бо мақсади муайян кардани сохтори дохилии падидаҳои таҳқиқшаванда, таҳлили муқоисавӣ баҳри муқоисаи маълумот ва равишҳои гуногун, таҳлили функционалӣ, инчунин, усулҳои таҳлил ва синтез барои декомпозиция ва ҷамъбасти иттилоот ва усулҳои индукция ва дедукция барои ташаккули хулосаҳо дар асоси қонуниятҳои хусусӣ ва умумӣ истифода гардидаанд.

Истифодаи усулҳои зикршуда самаранокӣ ва асоснокии натиҷаҳо, хулосаҳо ва пешниҳодҳои илмиро таъмин намудаанд:

- таҳлили вазъи муосири рушди соҳибкорию истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шудааст;

- самтҳои асосии тақмили механизми амалкарди соҳибкорию истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити муосир таҳия ва пешниҳод шудаанд;

- дурнамои татбиқи иқтидори рушди иқтисодии кишвар дар заминаи рушди саноатӣ, бо афзоиши ба кор андохтани иқтидорҳои истеҳсолии соҳибкорию истеҳсолӣ бо мақсади қонеъ гардонидани талаботи дохилӣ ва хориҷӣ, афзоиши ҳаҷми содироти маҳсулоти тайёр бо арзиши иловашуда, баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат дар фаъолияти соҳибкорию истеҳсолӣ коркард шудааст.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешаванд, ки:

- муқаррароти асосӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот дар сохторҳои давлатӣ, бахшҳои хусусии иқтисодиёт ва муассисаҳои таълимӣ мавриди истифода қарор гирифтаанд (маълумотномаи Вазорати рушди иқтисод ва савдои ҶТ №06/2-3а2 аз 03.02.25, маълумотномаи Вазорати молияи ҶТ №37 аз 20.12.2024, маълумотномаи ДБССТ №02/136 аз 20.02.2025).

- самтҳои асосии илман асоснокгардидаи таҳқиқот метавонанд ҳангоми тақмилдиҳии заминаи қонунгузорӣ дар соҳаи таҳқиқшаванда ва инчунин дар фаъолияти соҳибкорию истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти таъсири бисёрҷонибаи омилҳои сершумори муҳити дохилӣ ва берунӣ имконият

фароҳам оваранд;

- тавсияҳои асосии методиро методологӣ ва амалӣ имкон медиҳанд, ки масъалаҳои рушди соҳибкории истеҳсоли дар кишвар дар сатҳи зарурӣ ҳалли худро ёбанд;

- *муайян карда шудааст*, ки ислоҳоти иқтисодии дар даҳсолаҳои охир амалишуда ба тағйироти кулӣ дар баҳши соҳибкории истеҳсолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва минтақаҳои он оварда расонидааст, ки он ҳоло бо гуногунии шаклҳои моликият ва шаклҳои хоҷагидорӣ, вазни нисбии баҳши хусусӣ дар истеҳсолот ва рушди босуръати соҳибкории истеҳсоли дар шаклҳои гуногун хос мебошад.

- *пешниҳод карда шудааст*: дар заминаи баланд бардоштани нақши соҳибкории истеҳсоли дар шароити муосир масъалаҳои такмилдиҳии ҳуҷҷатҳои барномавии рушди саноати кишвар пешниҳод карда шудаанд. Нишон дода шудааст, ки чорабиниҳо ва самтҳои амали барномаҳои давлатии гуногуни рушди саноат на танҳо бо масъалаҳои такмилдиҳии таъминоти меъёрии ҳуқуқӣ маҳдуд карда шаванд, балки бояд муайян кардани истеҳсолоти асосии ватаниро ҳамчун нуқтаҳои рушди иқтисоди миллӣ ва аз ин рӯ, чорабиниҳое, ки ба ҳавасмандгардонии соҳибкорон барои сармоягузорӣ ба ин бахшҳо нигаронида шудаанд, дар бар гиранд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки онҳо ба таҳлили пурраи кори муаллифони гуногун дар мавзӯи таҳқиқшуда, Стратегияи миллии рушди ҚТ барои давраи то соли 2030, Стратегияи рушди саноат дар ҚТ барои давраи то соли 2030, Барномаи саноатикунории босуръати ҚТ барои солҳои 2020-2025, Нақшаи миллии чорабиниҳо бахшида ба солҳои рушди саноат дар ҚТ барои солҳои 2022-2026, Барномаи рушди содирот дар ҚТ дар давраи солҳои 2021-2025, Барномаҳои миёнамуҳлати рушди ҚТ барои солҳои 2016-2020 ва солҳои 2021-2025, Барномаи рушди саноати хӯрокворӣ дар ҚТ барои солҳои 2020-2025, Қарори Ҳукумати ҚТ “Дар бораи самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар ҚТ барои солҳои 2021-2025” таъя менамоянд. Таҳқиқоти илмӣ ба самти корҳои илмӣ-таҳқиқотии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мувофиқ буда, иртиботи маводҳои маҷаллаҳои махсуси соҳавӣ, инчунин маълумотҳои омории соҳаи соҳибкорӣ, натиҷаҳои назарсанҷии муаллиф ва истифодаи дурусти усулҳои системавии ҳалли мушкилот таъмин карда шудааст.

Хулоса ва тавсияҳо, ки дар асоси таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқотҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ пешниҳод карда шуданд, ба мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот мувофиқ мебошанд.

- *назарияи* таҳқиқот дар заминаи муқаррароти назариявӣю концептуалии таҳиянамудаи олимони соҳаи иқтисодиёт, аз ҷумла соҳибкорӣ, таҳқиқи нишондиҳандаҳо ва омилҳои таъсиррасон ба муҳити институтсионалии соҳибкории истеҳсоли бунёд шудааст;

- *ғояи* таҳқиқот аз таҳлили дастуру супоришҳо ва Паёмҳои Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, маводҳои оморӣ ва таҳлили вазорату идораҳои дахлдор, маводи конфронсҳои гуногун ва дигар маводи таҳлиливу таҳқиқотӣ сарчашма мегирад;

- *аслият ва навгониҳои* натиҷаҳои таҳқиқот оид ба рушди назарияи соҳибкорӣ дар мисоли соҳибкории истеҳсоли ва пешниҳоди тавсияҳои амалӣ барои истифода

дар муҳити соҳибкории миллӣ, ҳамгироии асосҳои назариявӣ соҳибкории истеҳсоли ва амалии он мебошад;

- **коркарди** тавсияҳои илмӣ оид ба ташаккул ва рушди соҳибкории истеҳсоли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон имконияти пешрафти иқтисодиро васеъ гардонидани соҳибкории истеҳсолиро яке аз омилҳои асосии рушди иқтисодии муосир мегардонад, зеро мақсади рушди соҳибкорӣ дар кишвар, ташкил ва зиёд намудани ҷойҳои нави корӣ, ғоиданокӣ, бештар қонеъ гардонидани талаботи аҳоли ба молу хизматҳо мебошад.

Хулоса ва тавсияҳо ба таҳлили илмӣ натиҷаҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ асос ёфтаанд.

Саҳми шахсии докталаби дараҷаи илмӣ:

- тамоми зинаҳои таҳқиқот ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои гузошташудаи таҳқиқот, ба монанди интихоби мавзӯ, асосноккунӣ ва мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва иҷрои вазифаҳои он бо иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шудаанд;

- татбиқи хулоса ва тавсияҳои асоснокшудаи диссертатсия ба тақмилдиҳии назария ва амалии рушди соҳибкории истеҳсоли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат мекунанд;

- тавсияҳои методӣ ва амалии дар диссертатсия асоснокшуда дар ҷараёни таҳияи лексияҳо, маводҳои ёрирасонии таълимӣ аз ҷанҳои «Назарияи иқтисодӣ», «Иқтисодиёти корхона», «Иқтисодиёти минтақавӣ» «Микроиқтисодиёт», «Асосҳои соҳибкорӣ» бо мақсади тайёр намудани мутахассисони соҳаи иқтисодӣ истифода шуда истодаанд (маълумотномаи ДБССТ №02/136 аз 20.02.2025);

- муқаррароти асосии диссертатсия дар 40 кори илмӣ, аз он ҷумла 3 монографияи илмӣ ва 22 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд;

- натиҷаҳои асосии таҳқиқоти гузаронидашуда дар конференсияҳои илмӣ амалии байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ, ки тӯли солҳои 2016-2024 баргузор гардидаанд, аз тарафи муаллиф маъруза гардидаанд.

Дар маҷлиси шурои диссертатсионӣ аз 26 августи соли 2025 қарори сазовор донишманди Субҳонзода Иқром Субҳон ба дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар маҷлиси шурои диссертатсионӣ аз 16 нафар аъзои шуро 16 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм оид ба ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда - 5 нафар. Овоз доданд: тарафдор – 15 нафар, муқобил - нест, бюллетени безътибор - нест.

Раиси шурои

диссертатсионӣ, д.и.и., доцент

Котиби илмӣ

шурои диссертатсионӣ, н.и.и., доцент

Шарофзода Ф.Р.

Исмоилов А.А.